

EESTI - NORRA KOOSTÖÖPROGRAMM „GREEN ICT“ VÄIKESKEEMI PROGRAMMI KORD JA TINGIMUSED

Sisu tutvustus: Käesolev programmi kord (edaspidi Programmi kord) sätestab Norra finantsmehhanismist rahastatava programmi Eesti-Norra koostööprogramm „Green ICT“ (edaspidi Programm) väikeskeemi eesmärgid ja toetatavad tegevused ning programmi raames antava toetuse (edaspidi toetus) taotlemise, taotluste menetlemise ja toetuse kasutamise tingimused ning protseduurid.

Programmi korra eesmärk: Kirjeldada taotlustele ja taotlejatele esitatavaid nõudeid, taotluste menetlemise ja toetuste välja maksmise tingimusi.

Seotud dokumendid:

Programmi korra lisad:

1. Lisa 1 Väikeprojekti taotlusvorm
2. Lisa 2 Väikeprojekti partneri info vorm
3. Lisa 3 Partnerluslepingu näidisvorm
4. Lisa 4 Projektilepingu vorm
5. Lisa 5 Väikeprojekti lõpparuande vorm
6. Lisa 6 Välisauditi lähteülesanne ja Lisa 6a näidisvorm
7. Lisa 7 Projekti inglisekeelse kokkuvõtte vorm
8. Lisa 8 Väikeprojektide hindamismetoodika
9. Lisa 9 Reisikulude lihtsustamise põhimõtted ja reisi kokkuvõtte vorm
10. Lisa 10. Taotleja kontserni liikmete skeem

Sisukord

1	PROGRAMMI RAKENDAMISE ÜLDSÄTTED	3
2	MÕISTED	3
3	PROGRAMMI EESMÄRK JA OODATAV TULEMUS.....	6
4	PROGRAMMI RAAMES ANTAVA TOETUSE ALUS	7
5	PROGRAMMI RAAMES TOETATAVAD TEGEVUSED.....	7
6	ABIKÕLBLIKUD JA MITTEABIKÕLBLIKUD KULUD	7
7	PROJEKTI ABIKÕLBLIKKUSE PERIOOD.....	9
8	TOETUSE FINANTSEERIMISE PIIRMÄÄRAD JA TINGIMUSED	9
9	TOETUSE TAOTLEMINE.....	9
10	NÕUDED TAOTLEJALE JA PROJEKTI PARTNERILE	9
11	TAOTLEJA JA PROJEKTI PARTNERITE KOHUSTUSED.....	10
12	NÕUDED TAOTLUSELE.....	11
13	TAOTLUSE MENETLEMINE.....	12
14	TAOTLUSE REGISTREERIMINE JA LÄBIVAATAMINE	12
15	TAOTLEJA, PARTNERITE JA TAOTLUSE NÕUETELE VASTAVAKS TUNNISTAMISE TINGIMUSED	12
16	TAOTLUSTE HINDAMINE	13
17	TAOTLUSE RAHULDAMISE VÕI RAHULDAMATA JÄTMISE TINGIMUSED JA KORD	13
18	PROJEKTILEPINGU MUUTMINE.....	14
19	TOETUSE VÄLJAMAKSMISE TINGIMUSED	15
20	ARUANNETE ESITAMISE KORD.....	15
21	TOETUSE SAAJA JA PROJEKTI PARTNERITE KOHUSTUSED	16
22	TOETUSE SAAJA ÕIGUSED.....	17
23	EASI ÕIGUSED.....	17
24	EASI KOHUSTUSED.....	18
25	PROJEKTILEPINGU ÜLESÜTLEMINE JA TOETUSE TAGASINÕUDMINE	18

1 Programmi rakendamise üldsätted

- 1.1. Programmi aluseks olevad juriidilised dokumendid:
 - 1.1.1. Euroopa Liidu ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud leping Norra finantsmehhanismi kohta aastateks 2014 – 2021;
 - 1.1.2. Norra Välisministeeriumi poolt vastu võetud „Norra finantsmehhanismi 2014-2021 rakendusmäärus“;
 - 1.1.3. Eesti Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud Norra finantsmehhanismi rakendamist aastatel 2014-2021 käsitlev vastastikuse mõistmise memorandum;
 - 1.1.4. Eesti Vabariigi Rahandusministeeriumi ja Norra Kuningriigi Välisministeeriumi vahel 26.04.2018 allkirjastatud programmileping;
 - 1.1.5. Vabariigi Valitsuse määrus „Aastatel 2014-2021 Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismist ja Norra finantsmehhanismist vahendite taotlemise ja kasutamise tingimused ja kord“;
 - 1.1.6. Elluviimise leping Eesti Vabariigi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse vahel.
- 1.2. Programmi eesmärkide, taotlejale/toetuse saajale ja partneritele sätestatud õiguste ja kohustuste ning kasutatud mõistete sisustamisel ja tõlgendamisel juhindutakse Programmi asutavatest juriidilistest dokumentidest vastavalt nendes ettenähtud pädevusjärjekorrale. Vastuolude korral Programmi korruga juhindutakse eelnimetatud dokumentidest.
- 1.3. Programmi üldise koordineerimise eest vastutab Eesti Vabariigi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (edaspidi MKM).
- 1.4. Programmi viib ellu Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (edaspidi EAS).
- 1.5. Programmi rakendamisse on kaasatud doonorprogrammi partner Innovation Norway, kelle ülesanneteks on nõustada Programmi ettevalmistamist ja rakendamist, osaleda Programmi koostöökomisjonis ja projektide valikukomisjonis ning abistada koostöös EASiga potentsiaalseid toetuse taotlejaid Norra poolsete projektpartnerite otsimisel.

2 Mõisted

- 2.1. **Arendustegevus** on uuringute ja kogemuste kaudu saadud teadmiste rakendamine uute materjalide, toodete ja seadmete tootmiseks, protsesside, süsteemide ja teenuste juurutamiseks või nende oluliseks täiustamiseks.
- 2.2. **Doonorpartnerlusprojekt** on kas väike- või põhiprojekt, mida rakendatakse tihedas koostöös projekti partneriga, kelle esmaseks asukohaks on Norra.
- 2.3. **Innovatsioon** on uute ideede ja teadmiste kasutamine uudsete lahenduste rakendamiseks, mis hõlmab toodete ja teenuste väljatöötamist ning uuendamist (tooteinnovatsioon); vastavate turgude hõivamist ja laiendamist (turuinnovatsioon); uute tootmis-, tarne- ja müügimeetodite loomist ning juurutamist (protsessiinnovatsioon); uuendusi juhtimises ja töökorralduses (organisatsiooniinnovatsioon) ning töötingimuste ja personali oskuste arendamist (personaliinnovatsioon).

- 2.4. **Kaasfinantseering** on projekti partneri poolne rahaline panus projekti finantseerimisse.
- 2.5. **Kuludokument on** kulu tekkimist kinnitav tõendusdokument, mis peab vastama kulu kandva toetuse saaja ja/või projekti partneri asukoha riigi õigusaktides raamatupidamist reguleerivatele ning üldtunnustatud raamatupidamistava nõuetele.
- 2.6. **Omafinantseering** on toetuse saaja rahaline panus projekti finantseerimisse. Toetust ei saa kasutada omafinantseeringuks.
- 2.7. **Partnerlusleping** on toetuse saaja ja partneri(te) vahel sõlmitud leping, kus on sätestatud projektiga seotud toetuse saaja ja partneri(te) kohustused ja õigused. Leping reguleerib partnerite vahelisi suhteid taotluses sisalduva projekti elluviimisel. Lepingus kinnitavad partnerid projekti eesmärgid, elluviidavate tegevuste kava, eelarve ja finantseerimisplaani ning reguleerivad partnerite vahelised koostööprintsüübid, projekti juhtimisega seotud küsimused, partnerite kaasamise ja lahkumise korra ning teised olulised küsimused.
- 2.8. **Personaalmehitsiin** on haiguste ennetuse ja raviga seotud lähenemine, mis võtab arvesse inimese elustiili, keskkonda ja geneetilist eripära. Personaalmehitsiini eesmärkideks on inimeste elukvaliteedi tõstmine, eelistuste kaasamine tervisesüsteemi protsessidesse, haiguste ennetus ning haiguste efektiivne ja individuaalne ravi.
- 2.9. **Projektileping** on toetuse saamiseks ja kasutamiseks toetuse saaja ja EASi vahel sõlmitud leping.
- 2.10. **Projekti otsekulud** on kulud, mille toetuse saaja ja/või projekti partner eristab vastavalt üldtunnustatud raamatupidamistavale ja tavapärasele raamatupidamise siseeeskirjadele konkreetsete kuludena, mis on otseselt seotud projekti põhitegevustega ja mida saab seetõttu otse projekti kuludena kirjendada.
- 2.11. **Projekti partner** (edaspidi partner) on taotleja poolt taotluses nimetatud juriidiline isik, kes omab arvestatavat rolli projekti tegevuste elluviimisel ning kellel on toetuse saajaga ühine majanduslik või sotsiaalne eesmärk, mis saavutatakse selle projekti rakendamise teel. Partner panustab projekti eelarvesse ja teeb abikõlblikke kulusid. Projekti partner saab toetust koos toetuse saajaga projekti raames tekkinud abikõlblike kulude katteks käesolevas Programmi korras sätestatud tingimustel. Konkurentsiseaduse § 2 lg 4 mõistes kontserni kuuluvaid ettevõtjaid vaadeldakse ühe projekti raames ühe juriidilise isikuna.
- 2.12. **Põhiprojekt** on projekt, mille eesmärgid ja tegevused on kooskõlas põhitoetuskeemi tingimustega.
- 2.13. **Suurettevõtja** on ettevõtja, kes ei ole väike- ja keskmise suurusega ettevõtja Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78, *üldise grupierandi määrus*) lisa I mõistes.
- 2.14. **Taotlus** on Programmi raames EASile esitatud vormikohane avaldus sh detailne kulude kalkulatsioon (projekti eelarve) ja sellele lisatud dokumendid toetuse taotlemiseks.

- 2.15. **Toetuse määr** on protsentuaalne toetuse osakaal, mis näitab, kui suure osa moodustab toetus projekti abikõlblikest kuludest.
- 2.16. **Toetuse saaja** on käesoleva Programmi korra mõistes toetuse taotleja, kelle esitatud taotlus toetuse saamiseks on rahuldatud ning kes vastutab pärast projektilepingu sõlmimist projekti rakendamise eest.
- 2.17. **Toetuse taotleja** (edaspidi taotleja) on Eestis registreeritud eraõiguslik juriidiline isik, kes esitab taotluse toetuse saamiseks. Juhul kui projekt viiakse ellu koos partneritega, vastutab taotleja kogu projekti eest.
- 2.18. **Tootearendus** on üldise grupierandi määruse artikli 2 punkti 86 tähenduses olemasolevate teaduslike, tehnoloogiliste, ärialaste ja teiste asjakohaste teadmiste ja oskuste omandamine, ühendamine, kujundamine ja kasutamine uute või täiustatud toodete, protsesside või teenuste arendamise jaoks. Siia hulka võivad kuuluda ka tegevused, mille eesmärk on uute toodete, protsesside või teenuste mõisteline määratlemine, kavandamine ja dokumenteerimine. Tootearendus võib hõlmata uute või täiustatud toodete, protsesside või teenuste prototüüpide loomist, demonstreerimist, pilootkasutust, katsetamist ja valideerimist reaalsusele vastavas tööseisundi keskkonnas, kui põhieesmärk on mittevalmis toodet, protsessi või teenust tehniliselt täiustada. Tootearenduse hulka kuulub ka kaubanduslikul eesmärgil kasutatavate prototüüpide ja katseprojektide arendamine, kui prototüüp on tingimata kaubanduslik lõpptoodet ja kui selle tootmine üksnes demonstreerimise ja valideerimise eesmärgil on liiga kallis. Tootearendus ei hõlma olemasolevate toodete, tooteliinide, tootmisprotsesside, teenuste ja muude toimingute rutiinset või perioodilist muutmist, isegi kui sellised muudatused tähendavad täiustamist.
- 2.19. **Tööstuse digitaliseerimine** on digitaalsete tehnoloogiate rakendamine tööstuses, mille tulemusena muutuvad tootmisprotsessid tõhusamaks ja/või kasvab tulu. Näiteks andmete kogumine ja kasutamine, seadmete omavaheline suhtlemine, robotite kasutamine jne. Käesolevas korras loetakse tööstuseks EMTAK 2008 jagu B, C ja D nimetatud valdkonnad.
- 2.20. **Väike- ja keskmise suurusega ettevõtja** on väikeettevõtja ja keskmise suurusega ettevõtja, kes vastab üldise grupierandi määruse lisa I sätestatud kriteeriumitele. Üldise grupierandi määruse lisa I artikkel 2 lõike kohaselt loetakse keskmiseks ettevõtjaks ettevõtja, milles töötab vähem kui 250 inimest ja mille aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot ning väikeseks ettevõtjaks ettevõtja, mis annab tööd vähem kui 50 inimesele ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 10 miljonit eurot. Nimetatud näitajate arvutamisel tuleb arvesse võtta ka üldise grupierandi määruse lisa I artiklis 3 toodud tingimusi.
- 2.21. **Väikeprojekt** on projekt, mille eesmärgid ja tegevused on kooskõlas väiketoetuskeemi tingimustega.
- 2.22. **Väiketoetuskeem** on suunatud põhitoetuskeemi taotluste ettevalmistamisele, sealhulgas põhiprojekti partnerite otsimisele. Väiketoetuskeemist rahastatud projekt peab olema lõppenud enne põhiprojekti taotluse esitamist. Väiketoetuskeemist toetuse taotlemine ei ole eelduseks põhitoetuskeemi taotluse esitamiseks.

2.23. **Välispartner** on Norra Kuningriigi asjaomases registris registreeritud projekti partner.

3 Programmi eesmärk ja oodatav tulemus

- 3.1. Programmi finantseeritakse Norra finantsmehhanismist 2014-2021, mille peamiseks eesmärgiks on aidata kaasa majandusliku ja sotsiaalse ebavõrdsuse vähendamisele Euroopa Majanduspiirkonnas ning tugevdada kahepoolseid suhteid Norra ja Eesti vahel.
- 3.2. Programmi üldiseks eesmärgiks on toetada Eesti ettevõtjate jätkusuutlikku arengut. Toetuse andmise eesmärgiks on Eesti ja Norra innovatsioonialase ärikoostöö suurendamine ning ettevõtete lisandväärtuse kasv ressursisäästu edendavate IKT projektide abil.
- 3.3. Programm viiakse ellu väiketoetuskeemi ja põhitoetuskeemi abil.
- 3.4. Väiketoetuskeemi eesmärgiks on põhiprojektide ettevalmistus ning partnerotsingud põhiprojekti elluviimiseks. Väikeprojektide tegevused peavad panustama vähemalt ühte punktis 3.5 nimetatud toetusvaldkonda ning toetama punktis 3.6 toodud põhitoetuse eesmärke.
- 3.5. Programmi eesmärgi saavutamiseks on seatud alaeesmärgid järgmistes valdkondades: **tööstusinnovatsioon, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiad (IKT)** ning **personaalmehitsiin**. IKT on seejuures horisontaalne, teisi valdkondi läbiv komponent.
- 3.6. Põhitoetuse raames toetatakse tootearenduse läbiviimist:
 - 3.6.1. Uuenduslike toodete, teenuste ja protsesside arendamine **tööstuses ja IKT valdkonnas**:
 - 3.6.1.1. tööstussektorile suunatud tootmise efektiivsust suurendavad lahendused, näiteks protsesside digitaliseerimine, reaajas tootmisjuhtimine ja optimeerimine, tootmise visualiseerimine, suurandmete kasutamine, digitaalne kvaliteedikontroll, kiire prototüüpimine;
 - 3.6.1.2. ressursisäästu edendavad IKT-komponendiga tooted ja teenused erinevates sidusvaldkondades (transport, energiamajandus jne).
 - 3.6.2. Koostöös lõppkasutajatega disainitud uute IKT toodete ja teenuste arendamine **personaalmehitsiini** valdkonnas, näiteks:
 - 3.6.2.1. Arstidega koos disainitud personaliseeritud riskijuhtimise platvormid esmatasandi arstiabile, mis ühildaks elustiili, geeni- ja keskkonna andmeid;
 - 3.6.2.2. Patsientide väärtustest lähtuvad lahendused, mille eesmärgiks on patsientide individuaalsetest tervisenäitajate parandamine ning elukvaliteedi tõstmine;
 - 3.6.2.3. Patsiente kaasates terviseandmete kogumisele, standardiseerimisele ja analüüsimisele suunatud tooted ja teenused.
 - 3.6.2.4. Kasutajatega koos disainitud lahendused, mille eesmärgiks on terviseteadlikkuse ja patsiendi õigustega seotud teadlikkuse tõus;
- 3.7. Punktis 3.6.1. nimetatud tootearenduse ja digitaliseerimise valdkondade põhiprojektile toetuse taotlemisel peab taotlusega esitama punktis 5.1.2. nimetatud eeldatava mõju prognoosi, mis avab ja analüüsib arendatava lahenduse või digitaliseerimise tulemusena saavutatavat ressursisäästu (energia, CO₂, inimressurss vms).

4 Programmi raames antava toetuse alus

- 4.1. Väiketoetusskeemi raames antav toetus on vähese tähtsusega abi Euroopa Komisjoni määruse nr 1407/2013, 18.12.2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013 lk 1-8, edaspidi *VTA määrus*) tähenduses¹. Väiketoetusskeemi raames toetuse andmisel järgitakse VTA määruses ja Konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud.
- 4.2. Programmi raames ei anta toetust ettevõtjatele ja tegevustele, mis on suunatud põllumajanduse esmatootmisele, kalandusele ja vesiviljelusele ning tegevustele, mis on toodud VTA määruse artikli 1 lõikes 1.

5 Programmi raames toetatavad tegevused

- 5.1. Väiketoetusskeemist toetatakse põhitoetusskeemi taotluste ettevalmistamist:
 - 5.1.1. arendatava toote, teenuse või protsessi teostatavuse plaani koostamine (sh tehnilise teostatavuse uuringud, turu-uuringud, analüüsid, ekspertiisid, äriplaan);
 - 5.1.2. ettevalmistatava põhiprojektiga kaasneva mõju prognoosi ja selle aluseks oleva hindamise meetodika väljatöötamine, mis avab ja analüüsib projekti tulemusena saavutatavat ressursisäästu (energia, CO₂, inimressurss vms);
 - 5.1.3. ettevalmistatava põhiprojekti kommunikatsiooniplaani koostamine;
 - 5.1.4. arendatava toote, teenuse või protsessi tööstusomandi alase infouuringu teostamine;
 - 5.1.5. partneriotsingu läbiviimine Eestis ja Norras (sh koosolekute, seminaride ja töötubade korraldamine Eestis ja Norras);
 - 5.1.6. muu põhiprojekti ettevalmistamisele vahetult kaasa aitav tegevus.

6 Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

- 6.1. Toetusskeemi raames on abikõlblikud need kulud, mis on põhjendatud, mõistlikud, õigusaktidega kooskõlas ja otseselt vajalikud toetatavate tegevuste elluviimiseks ja projekti eesmärkide saavutamiseks. Projekti kulud peavad olema kooskõlas säästlikkuse, tulemuslikkuse ja tõhususe põhimõtetega.
- 6.2. Abikõlblikeks kuludeks saab lugeda vaid kulusid, mis on välja toodud koos taotlusega esitatud projekti eelarves.
- 6.3. Toetatavate kulude hulka saab arvata ainult neid abikõlblikke kulusid, mis on tekkinud projektilepingus määratletud abikõlblikkuse perioodil. Kulud loetakse tekkinuks, kui kulu aluseks olev arve on esitatud, tasutud ning töö tehakse, kaup saadakse kätte või teenus osutatakse projekti abikõlblikkuse perioodil.
- 6.4. Erandina võib kulud lugeda abikõlblikeks, kui arve on esitatud abikõlblikkuse perioodi viimasel kuul ning tasutud 30 kalendripäeva jooksul abikõlblikkuse perioodi

¹ Ettevõtjad ei või saada ega olla saanud kolme majandusaasta jooksul rohkem vähese tähtsusega abi VTA määruse kontekstis kui 200 000 EUR (VTA määruse artikkel 3 lg 2). Juhul kui ettevõtja on saanud VTA abi üldist majandushuvi pakkuvate teenuste osutamiseks, on selleks piirmääraks 500 000 EUR (Komisjoni määruse (EL) nr 360/2012, 15. aprill 2012 artikkel 2 lõiked 2 ja 4).

lõppkuupäevast ja kulude tekkimise aluseks olevad tegevused toimusid projekti abikõlblikkuse perioodil.

6.5. **Väiketoetuskeemi** raames on abikõblilikud järgmised otsekulud:

- 6.5.1. projekti elluviivate töölepingu alusel töötavate töötajate töötasud koos kõigi riiklike maksudega vastavalt töötajate hõivatusele projekti teostamisel. Töötasud peavad olema kooskõlas toetuse saaja asutusesisese palgatasemega vastavasisulise töö eest;
- 6.5.2. võlaõigusliku lepingu alusel makstav tasu, mida maksustatakse sarnaselt töötasuga ning tasult makstavad riiklikud maksud.
- 6.5.3. projekti elluviivate töölepingu alusel töötavate töötajate lähetusega seotud ja võlaõiguslike lepingute alusel töötavate isikute tööülesande täitmisega seotud transpordi- ja majutuskulud. Nimetatud kulud hüvitatakse lihtsustatud hüvitamisviisi alusel vastavalt programmi lisas esitatud tingimustele;
- 6.5.4. projekti elluviivate töölepingu alusel töötavate töötajate lähetusega seotud päevarahad;
- 6.5.5. kulud sisseostetud uuringutele, analüüsidele, tehnilistele teadmistele, tootearenduseks otseselt vajalikele tarkvaralitsentsidele ning kulud projekti elluviimisega otseselt seotud nõustamistele ja muudele samaväärsetele teenustele;
- 6.5.6. konverentside, seminaride, ja töötubade osalustasud eeldusel, et osalus on seotud punktis 5.1.5. nimetatud partnerotsingutega;
- 6.5.7. Programmi korra punktis 6.8.2 nimetatud välispartneri kuluaruannete auditiga seotud kulud;
- 6.5.8. koosolekute ja töötubade korraldamise kulud;
- 6.5.9. tõlkekulud;
- 6.5.10. teavitusnõuete täitmisega seotud kulud.

6.6. Abikõblilikud ei ole muuhulgas järgmised kulud:

- 6.6.1. intress võlalt, võla teenindamise tasud ja viivised;
- 6.6.2. finantstehingute tasud ja muud finantskulud;
- 6.6.3. eraldised kahjumi või võimalike tulevaste kohustuste katmiseks;
- 6.6.4. valuutakursi muutuste kahjum;
- 6.6.5. kulud, mis kaetakse muudest allikatest;
- 6.6.6. trahvid, rahalised karistused ja kohtuvaidluste kulud;
- 6.6.7. ülemäärased või põhjendamatud kulud;
- 6.6.8. tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 tähenduses erisoodustusena käsitletavat kulud ja erisoodustusmaks;
- 6.6.9. mitterahalised sissemaksed;
- 6.6.10. toetuse saaja ja/või partnerite vahel sõlmitud omavahelistest tehingutest tulenevad kulud;
- 6.6.11. tehingud tulumaksuseaduse § 8 mõistes seotud isikute vahel, välja arvatud juhul, kui see on vältimatu ja põhjendatud projekti elluviimise seisukohast.

6.7. Käibemaks on projekti raames abikõblilik kulu, kui vastavalt käibemaksu reguleerivatele õigusaktidele ei ole õigust projekti raames tasutud käibemaksu sisendkäibemaksuna maha arvata või käibemaksu tagasi taotleda ning käibemaksu ei hüvitata ka muul moel.

6.8. Kulude tõendamine:

- 6.8.1. Kõik abikõblilikud otsekulud peavad olema läbipaistvad ja dokumentaalselt tõendatud vastavate kuludokumentidega ning olema tasutud toetuse saaja ja/või partneri pangakontolt.

- 6.8.2. Välispartneri kulude tõendamiseks piisab, kui toetuse saaja esitab EASile selle välispartneri kulude abikõlblikkuse auditaruande, mis on teostatud sõltumatu ja sertifitseeritud sama riigi audiitori poolt, kus on sätestatud, et selle partneri kulud on tekkinud vastavalt Programmi korra tingimustele, kohalikule seadusandlusele ja üldtunnustatud raamatupidamistavale.

7 Projekti abikõlblikkuse periood

- 7.1 Kui projektilepingus ei sätestata hilisemat kuupäeva, algab projekti abikõlblikkuse periood taotluse rahuldamise otsuse kuupäevast ning lõpeb taotluses märgitud ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäeval, kuid mitte hiljem kui 31.10.2019.
- 7.2 Väikeprojekti abikõlblikkuse perioodi kestus on maksimaalselt 4 kuud.
- 7.3 Väikeprojekti tegevused peavad olema lõpetatud enne taotluse esitamist põhitoetuskeemi.
- 7.4 Väikeprojekti abikõlblikkuse perioodi võib põhjendatud juhtudel pikendada maksimaalselt 1 kuu võrra, kuid mitte kauem kui 30.11.2019. Abikõlblikkuse perioodi pikendamiseks peab toetuse saaja esitama EASile vastava taotluse.
- 7.5 Väikeprojekti elluviimine ei ole põhiprojekti taotluse esitamise eelduseks.

8 Toetuse finantseerimise piirmäärad ja tingimused

- 8.1 Väiketoetuskeemist taotletava toetuse summa projekti kohta on 10 000 kuni 20 000 eurot.
- 8.2 Toetuse maksimaalne osakaal väiketoetuskeemis on 75%.
- 8.3 Projekti omafinantseering ja partnerite kaasfinantseering peavad kokku katma projekti eelarvest osa, mida toetusest ei finantseerita. Oma- ja kaasfinantseeringuks ei loeta avaliku sektori toetust olenemata sellest, kas kõnealust toetust rahastatakse kohalikest, piirkondlikest, riigi või Euroopa Liidu vahenditest, sh avalik-õiguslike isikute või nende valitseva mõju all olevate isikute poolt.

9 Toetuse taotlemine

- 9.1 Väiketoetuskeemis toimub taotluste esitamine vooruliselt. Taotlusvoorust avamisest ja taotlusvoorust tähtpäevast teatab EAS oma kodulehel ja pressiteates.
- 9.2 Juhul, kui väiketoetuskeemi taotlusvoorust jääb Programmi raames ettenähtud finantsvahendeid üle ja/või vahendid vabanevad positiivse otsuse saanud projekti arvelt, kantakse vahendid üle põhitoetuskeemi eelarvesse.
- 9.3 Taotlus toetuse saamiseks esitatakse EASile läbi e-teeninduse digitaalselt allkirjastatuna taotleja esindusõigusliku isiku poolt.

10 Nõuded taotlejale ja projekti partnerile

- 10.1 Toetuse taotlejaks võivad olla Eestis registreeritud äriühingud, milles riigi ja kohaliku omavalitsuse osalus on alla 25%.
- 10.2 Projekti partneriteks võivad olla kõik Eestis ja Norras registreeritud juriidilised isikud (näiteks äriühingud, mittetulundusühingud, assotsiatsioonid, sihtasutused, ülikoolid).
- 10.3 Partnerlusprojekti elluviimise eelduseks on partnerlusleping. Partnerluslepingu olemasolul saavad partnerid teha abikõlblikke kulusid ja rahaliselt panustada projekti finantseerimisse.
- 10.4 Taotleja ja partner peavad vastama järgmistele nõuetele:
- 10.4.1 taotleja ja partneri maksu- või maksevõlg riigile koos intressiga ei ole suurem kui 100 eurot või see on ajatatud;
- 10.4.2 taotleja ja partner peab olema nõuetekohaselt täitnud maksuseadustes ja – regulatsioonides sätestatud maksudeklaratsioonide esitamise kohustuse;
- 10.4.3 taotleja või partneri või tema üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei ole algatatud likvideerimis- või pankrotimenetlust ega tehtud pankrotiotsust;
- 10.4.4 taotlejal ja partneril on nõutavad vahendid projekti finantseerimiseks vastavalt punktis 8 sätestatud piirmääradele ja tingimustele;
- 10.4.5 taotlejal ja partneril, kes on varem saanud toetust riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi, vahenditest, mis on kuulunud tagasimaksmisele, peavad tagasimaksed olema tehtud tähtaegselt ja nõutud summas;
- 10.4.6 taotlejale ja partnerile vähese tähtsusega abi määrase kohaselt antud vähese tähtsusega abi koos meetme raames taotletava abiga ei tohi jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul kokku ületada 200 000 eurot. Juhul, kui ettevõtja tegutseb maanteetranspordi valdkonnas, on nimetatud piirmääraks 100 000 eurot (EMTAK 2008, jagu H, alajaod 493 ja 494);
- 10.4.7 juhul, kui ettevõtja on käesoleva või kahe eelneva majandusaasta jooksul saanud üldist majandushuvi pakkuvat teenust osutavale ettevõtjale antavat vähese tähtsusega abi (Euroopa Komisjoni määruse nr 360/2012 mõistes), ei tohi käesoleva ja kahe eelneva majandusaasta jooksul VTA määruse alusel ja Euroopa Komisjoni määruse nr 360/2012 alusel antud abi kogusumma ületada 500 000 eurot.

11 Taotleja kohustused

- 11.1 Taotleja on kohustatud:
- 11.1.1 esitama EASi nõudmisel taotleja, partneri(te) ja taotluse kohta lisateavet nõutud vormis ja tähtpäevaks;
- 11.1.2 võimaldama kontrollida taotluse, taotleja ja partneri(te) vastavust nõuetele, sealhulgas teha paikvaatlust taotleja ja partneri(te) juures;
- 11.1.3 viivitamata teavitama EASi taotluses esitatud andmetes toimunud muudatustest või ilmnunud asjaoludest, mis võivad mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist;
- 11.1.4 tõendama EASi nõudmisel ettenähtud oma- ja kaasfinantseeringu või muude vahendite või dokumentide olemasolu;
- 11.1.5 viivitamatult kirjalikult informeerima EASi projekti taotleja ja partneri(te) ettevõtte või selle osa ja sellega seonduvate asjade või õiguste üleandmise otsuse vastuvõtmisest;
- 11.1.6 täitma teisi õigusaktides sätestatud kohustusi ja esitama EASile informatsiooni, mis võib mõjutada taotluse kohta otsuse tegemist;

- 11.1.7 teavitama EASi projektile või projekti üksikutele tegevustele samal ajal mitmest meetmest või muudest riigieelarvelistest, Euroopa Liidu või välisabi vahenditest toetuse taotlemisest.

12 Nõuded taotlusele

- 12.1 Taotluses sisalduv projekt peab vastama Programmi eesmärkidele ja järgmistele nõuetele:

- 12.1.1 taotlus on esitatud punktis 9 ettenähtud korras;
- 12.1.2 taotlus on suunatud korra punktis 3.4. sätestatud eesmärgi saavutamisele;
- 12.1.3 toetust taotletakse punktis 5 sätestatud toetatavatele tegevustele ja projekti eelarve sisaldab punktis 6 toodud abikõlblikke kulusid;
- 12.1.4 taotluses sisalduva projekti tegevused teostatakse projekti abikõlblikkuse perioodil vastavalt punktis 7 toodud tingimustele;
- 12.1.5 taotletava toetuse suurus ei ületa punktis 8 sätestatud toetuse finantseerimise piirmäära ega toetuse piirsummat;
- 12.1.6 projekti eelarve sisaldab nõutavat omafinantseeringut;
- 12.1.7 taotluses esitatud andmed on täielikud ja õiged;
- 12.1.8 projekt ei ole saanud toetust avalikest vahenditest.

- 12.2 Taotlus esitatakse eesti keeles. Juhul kui vähemalt üks partneritest on Norrast, esitatakse taotlus koos lisadega inglise keeles.

12.3 Taotlusele lisatakse järgmised dokumendid:

- 12.3.1 taotleja **jooksva majandusaasta bilanss ja kasumiaruanne** taotluse esitamisele eelneva kvartali lõpu seisuga. Jaanuaris 2019 esitatavatel taotlustel esitatakse 2018.a. bilanss ja kasumiaruanne eelneva aasta kolmanda kvartali lõpu seisuga;
- 12.3.2 taotleja esindusõigusliku isiku poolt kinnitatud viimase **majandusaasta aruande koopia** juhul, kui aruanne ei ole äriregistris kättesaadav;
- 12.3.3 projektijuhi ja projektimeeskonna liikmete **elulookirjeldused**;
- 12.3.4 vähemalt **kolm võrreldavat hinnapakumist** üksteisest sõltumatult pakkujalt ja pakumiste **lähteülesannete kirjeldused** kõikide kulude puhul, mille korral taotleja teostab projekti elluviimiseks üheliigiliste teenuste ja kaupade ostutehingu alates summast **5000 eurot** käibemaksuta või vastavalt taotleja hankekorras sätestatule. Juhul kui kolme sõltumatut hinnapakumist ei ole võimalik esitada või kui odavaimat pakumist ei valita, tuleb taotlusele lisada põhjendus;
- 12.3.5 eestikeelse projekti korral lisatakse taotlusele **inglisekeelne kokkuvõte**, mis esitatakse EASi kinnitatud vormil;
- 12.3.6 **volikiri**, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel;
- 12.3.7 partneri kaasamisel partneri esindusõigusliku isiku poolt allkirjastatud **partneri info vorm** (EASi kinnitatud vormil);
- 12.3.8 välispartner, kes peab oma asukohariigi õigusaktide kohaselt olema kantud vastavasse registrisse, esitab registrikaardi väljavõtte;
- 12.3.9 partneri kaasamise korral allkirjastatud partnerlusleping EASi kinnitatud vormil;
- 12.3.10 EASi nõudmisel muud asjakohased lisadokumendid;
- 12.3.11 juhul kui projekti elluviimise on kaasatud partner(id), siis kohaldatakse punktide 12.3.1-12.3.4, 12.3.7-12.3.10 nõudeid ka partneri(te)le; välispartnerid peavad nimetatud dokumendid esitama tõlgituna eesti või inglise keelde.

13 Taotluse menetlemine

- 13.1 EAS teostab taotluse suhtes järgmisi toiminguid: taotluse registreerimine, läbivaatamine, selgituste ja lisainformatsiooni või taotluse täienduste või muudatuste küsimine, taotluse ja taotleja/partneri nõuetele vastavaks või mittevastavaks tunnistamine, nõuetele vastavaks tunnistatud taotluse hindamine, taotluse rahuldamine ja projektilepingu sõlmimine või taotluse rahuldamata jätmine.
- 13.2 EAS võib taotluse menetlemise käigus nõuda taotlejalt selgitusi ja lisainformatsiooni taotluses esitatud andmete kohta, kui ta leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge, näidates ühtlasi, millised asjaolud vajavad täiendavat selgitamist.
- 13.3 Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 40 tööpäeva alates taotlusvooru sulgemise tähtpäevast.

14 Taotluse registreerimine ja läbivaatamine

- 14.1 Taotlus registreeritakse ja vaadatakse läbi EASis. Taotluse läbivaatamise tähtaeg on 3 (kolm) tööpäeva alates taotlusvooru sulgemise tähtpäevast. Taotluse läbivaatamise käigus kontrollitakse, kas taotlus on täidetud nõuetekohaselt ja laekunud koos kõigi lisadega.
- 14.2 Kui taotluse nõuetele vastavuse kontrollimisel leitakse puudusi taotleja, partneri või taotluse nõuetele vastavuse osas, antakse taotlejale kolme tööpäeva jooksul pärast taotluse läbivaatamist puudustest teada. Sellisel juhul on taotlejal võimalik kuni 10 (kümne) tööpäeva jooksul puudused kõrvaldada, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.
- 14.3 EAS teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata, kui taotleja ei ole Programmi korra punktis 14.2 toodud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud.
- 14.4 Kui väiketoetuskeemi taotlus on esitatud hiljem, kui EASi poolt määratud taotlusvooru tähtpäev, jätab EAS taotluse läbi vaatamata.

15 Taotleja, partnerite ja taotluse nõuetele vastavaks tunnistamise tingimused

- 15.1 Taotleja ja partnerite ning taotluse nõuetele vastavust kontrollib EAS.
- 15.2 Taotleja ja partnerid tunnistatakse nõuetele vastavaks juhul, kui on täidetud kõik programmi korra punktis 10 taotlejale ja partnerile esitatud nõuded.
- 15.3 Taotlus tunnistatakse nõuetele vastavaks, kui on täidetud kõik Programmi korra punktis 12 esitatud nõuded.
- 15.4 Taotlust ei tunnistata nõuetele vastavaks, kui esineb vähemalt üks alljärgnevatest asjaoludest:
- 15.4.1 taotlus ei vasta Programmi korra punktis 12 sätestatud nõuetele;
 - 15.4.2 taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja mõjutab õigusvastaselt otsuse tegemist;

- 15.5 Taotluse, taotleja või partneri nõuetele mittevastavaks tunnistamise korral teeb EAS taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata.

16 Taotluste hindamine

- 16.1 Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlust hinnatakse vastavalt hindamismetoodikale. Hindamismetoodika tehakse kättesaadavaks EASi kodulehel.
- 16.2 Hindamine toimub taotluse materjalide läbivaatuse ja projekti puudutavate täiendavate küsimuste arutelu põhjal.
- 16.3 Väiketoetuskeemi taotlusi hindavad kaks taotlejast, partneri(te)st ja taotlusest sõltumatut EASi poolt määratud hindajat.
- 16.4 Väiketoetuskeemi taotlusi hinnatakse järgmiste kriteeriumite alusel:
- 16.4.1 väikeprojekti mõju toetuse andmise eesmärkide saavutamisele (osakaal 50%);
- 16.4.2 projekti elluviija võimekus ja väikeprojekti kvaliteet (osakaal 50%).
- 16.5 Väiketoetuskeemi taotlust hinnatakse skaalal 0 kuni 4.
- 16.6 Taotluse hindamisel antud koondhinne moodustub hindamiskriteeriumide hinnete kaalutud keskmisest. Taotluse hinnang loetakse positiivseks, kui taotlus on punktis 16.4 nimetatud hindamiskriteeriumite alusel saanud koondhindeks vähemalt 2,50 ja iga kriteeriumi hindeks vähemalt 2,00.
- 16.7 Taotluste lõplik koondhinne moodustub kahe hindaja poolt antud koondhinnete aritmeetilisest keskmisest.
- 16.8 Kui ühe hindaja poolt antud koondhinnang ületab käesoleva korra punktis 16.6 nimetatud lävendi (st taotluse koondhinne on hindamise tulemusena üle 2,50 ning iga hindamiskriteeriumi hinne on vähemalt 2,00) ning teise hindaja poolt antud koondhinnang jääb alla lävendi (st taotluse koondhinne on hindamise tulemusena alla 2,50 või vähemalt ühe alakriteeriumi hinne on alla 2,00), siis kasutatakse projekti sõltumatuks hindamiseks täiendavalt kolmandat hindajat. Sellisel juhul kujuneb taotluse hindamise lõplik koondhinne kahe lähima koondhinde andnud hindaja hindepunktide aritmeetilisest keskmisest.
- 16.9 Taotluste lõplike koondhinnete alusel koostab EAS taotluste paremusjärjestuse. Võrdsed hindamistulemused saanud taotluste korral eelistatakse projekti, mis on saanud enam punkte programmi korra punktis 16.4.1. nimetatud hindamiskriteeriumi eest. Rahuldamisele kuuluvad pingereas olevad taotlused kuni taotlusvooru vahendite lõppemiseni.

17 Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise tingimused ja kord

- 17.1 Taotluse rahuldamise kohta teeb EAS taotluse rahuldamise otsuse. Taotluse rahuldamata jätmise kohta teeb EAS taotluse rahuldamata jätmise otsuse.
- 17.2 Taotlus kuulub rahuldamisele osaliselt või täielikult.

- 17.3 Taotluse osaline rahuldamine on lubatud üksnes põhjendatud juhtudel ja tingimusel, et projekti eesmärk on saavutatav. Taotluse osalisel rahuldamisel võib taotleja nõusolekul vähendada toetuse summat ja muuta toetatavaid tegevusi.
- 17.4 Taotluse osaline rahuldamine on lubatud järgmistel juhtudel:
- 17.4.1 toetust on taotletud tegevuste või kulude katteks, mis ei ole abikõlblikud või on projekti elluviimise seisukohast mitteolulised või põhjendamatud;
 - 17.4.2 oma ja/või kaasfinantseeringu tagamine ei ole taotluses esitatud eelarve mahus võimalik või reaalne;
 - 17.4.3 projekti eesmärgid on saavutatavad ka osalise toetusega;
 - 17.4.4 taotluse rahaline maht ületab Programmi väiketoetuskeemi eelarve vaba jäägi.
- 17.5 Taotluse rahuldamata jätmise otsuses tuuakse välja rahuldamata jätmise põhjused.
- 17.6 Kui taotluse hindamisel selgub, et taotluses on esitatud valeandmeid või esinevad asjaolud, mille tõttu taotlejat või taotlust ei saa nõuetele vastavaks tunnistada või taotlust rahuldada, tehakse taotluse rahuldamata jätmise otsus.
- 17.7 Taotluse rahuldamise otsuse alusel sõlmib EAS toetuse saajaga projektilepingu.
- 17.8 Kui projektilepingut ei ole võimalik toetuse saaja poolsetel põhjustel 20 tööpäeva jooksul sõlmida, tunnistab EAS taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks.

18 Projektilepingu muutmine

- 18.1 Projektilepingut võib muuta EASi algatusel või toetuse saaja sellekohase avalduse alusel ning projektilepingus sätestatud alustel. Toetuse saaja võib projektilepingu muutmise avalduse esitada vaid partnerite kirjalikul nõusolekul.
- 18.2 Toetuse saaja on kohustatud eelnevalt (st enne muudatuste elluviimisega alustamist) taotlema EASilt projektilepingu muutmist juhul, kui toetuse saaja soovib muuta:
- 18.2.1 projekti tegevusi, mille tulemusena suureneb ühe või mitme eelarverea maksumus kokku rohkem kui 20%;
 - 18.2.2 projekti partnereid;
 - 18.2.3 projekti toetuse summa jagunemist toetuse saaja/partnerite lõikes, juhul kui vähemalt ühe toetuse saaja/partneri toetuse summa suureneb;
 - 18.2.4 projekti tegevuste elluviimise alguskuupäeva;
 - 18.2.5 projekti tegevuste elluviimise lõppkuupäeva;
 - 18.2.6 projekti eesmärke mõjutavaid tegevusi.
- 18.3 Projekti muutmine on lubatud tingimusel, et esialgne projekti mõju ulatus ei vähene.
- 18.4 Projekti tegevuste elluviimise algus- ja lõppkuupäeva muutmisel tuleb arvestada Programmi korra punktis 7 sätestatuga.
- 18.5 EASil on õigus keelduda projektilepingu muutmisest juhul, kui soovitatav muudatus mõjutab oluliselt projekti oodatavaid tulemusi ja mõju või nende vastavust Programmi eesmärkidele ja tingimustele.

- 18.6 Projektilepingu muutmise otsustab EAS 10 tööpäeva jooksul pärast vastavasisulise taotluse saamist.
- 18.7 Projektilepingu muutmisel peavad muudatused olema vastavuses Norra finantsmehhanismi 2014 – 2021 rakendusmäärusega ning Euroopa Liidu riigiabi reeglitega.

19 Toetuse väljamaksmise tingimused

- 19.1 Toetuse väljamakse tehakse toetuse saajale vastavalt Programmi korras ja projektilepingus toodud tingimustele.
- 19.2 Toetuse väljamakse tegemise eeldusteks on projekti tegevuste läbiviimine ja vastavate kulude tasumine.
- 19.3 Toetuse väljamakse tehakse toetuse saaja poolt EASi e-teeninduse kaudu esitatud maksetaotluse alusel.
- 19.4 Toetuse väljamaksmine toimub tasutud kuludokumentide alusel lõppmaksena pärast projekti lõpparuande ja vastava maksetaotluse kinnitamist EASi poolt. EAS menetleb dokumente kuni 20 tööpäeva.
- 19.5 EAS võib teha toetuse maksmisest osalise või täieliku keeldumise otsuse juhul, kui:
- 19.5.1 esitatud maksetaotlus või kuludokumendid ei vasta ettenähtud nõuetele;
 - 19.5.2 esitatud kuludokumendid ei vasta projekti taotluses esitatud projekti perioodile, tegevustele ja eesmärkidele;
 - 19.5.3 läbiviidud tegevused ei vasta taotluses esitatud tegevustele või nende toimumine ei ole tõendatud;
 - 19.5.4 tagasimaksmisele kuuluvad kohustused EASi ees ei ole täidetud.

20 Aruannete esitamise kord

- 20.1 Toetuse saaja esitab projekti lõpparuande 30 kalendripäeva jooksul projekti lõppemisest vastavalt taotluse rahuldamise otsuses ja projektilepingus sätestatule.
- 20.2 Lõpparuanne hõlmab nii toetuse saaja kui ka partnerite kantud kulusid ja andmeid projekti eesmärkide täitmise kohta, sh läbiviidud tegevused, nende tulemused, põhjendused planeeritud ja tegelike tegevuste ja tulemuste erinevuse kohta.
- 20.3 Toetuse saaja esitab projekti lõpparuande EASile läbi e-teeninduse.
- 20.4 Kuluaruandes märgitud kulude tõendamiseks peab toetuse saaja esitama EASile kuludokumentide, tasumist tõendavate dokumentide ja EASi nõudel muude vajalike dokumentide koopiad, v.a. reisikulud, mille korral kuludokumentide esitamine ei ole nõutud.
- 20.5 Toetuse saaja esitab projekti elluviimise järgsed aruanded EASi nõudmisel.
- 20.6 Aruandevormid kehtestab EAS ja avalikustab need oma veebilehel.

21 Toetuse saaja ja projekti partnerite kohustused

21.1 Toetuse saaja ja projekti partnerid on kohustatud:

- 21.1.1 viima projekti ellu taotluses, projektilepingus ja partnerluslepingus fikseeritud tähtaegade ja tingimuste kohaselt;
- 21.1.2 kasutama toetust vastavuses rahuldatud taotluse, projektilepingu ja Programmi korraga;
- 21.1.3 tagama ettenähtud oma- ja kaasfinantseeringu;
- 21.1.4 teavitama EASi projekti tegevuste, eelarve ja tähtaegade muutmise vajadusest;
- 21.1.5 maksma toetuse tagasi tagasinõudmise otsuses näidatud summas ja tähtpäevaks;
- 21.1.6 vastama EASi poolt esitatud küsimustele toetuse saaja, partnerite ja projekti teostamise kohta;
- 21.1.7 esitama EASile tähtaegselt nõutud informatsiooni ja aruandeid;
- 21.1.8 tagama, et toetuse saaja ja partnerite raamatupidamises on toetatava projekti tehingud ja neid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest toetuse saaja ja partnerite kuludest ning kulu- ja maksedokumentidest selgelt eristatavad eraldiseisva raamatupidamissüsteemiga või -koodidega ning vastavad üldtunnustatud raamatupidamistavale;
- 21.1.9 säilitama taotluse, toetuse ja projekti teostamisega seonduvat originaaldokumentatsiooni vähemalt 31. detsembrini 2030. a;
- 21.1.10 võimaldama järelevalvet teostavale isikule ja audiitorile juurdepääsu projekti teostamisega seotud ruumidesse ja territooriumidele, mida toetuse saaja või partner omab, rendib või mis tahes muul moel kasutab;
- 21.1.11 andma audiitori ja järelevalvet teostava isiku kasutusse kõik projekti teostamisega seotud andmed ja dokumendid kolme tööpäeva jooksul nõudmisest arvates;
- 21.1.12 osutama auditi ja järelevalve kiireks läbiviimiseks viivitamatut ja igakülgset abi;
- 21.1.13 viivitamata kirjalikult informeerima EASi kõigist esitatud andmetes toimunud muudatustest või asjaoludest, mis mõjutavad või võivad mõjutada toetuse saaja ja/või partneri poolt oma kohustuste täitmist, sealhulgas nime, aadressi ja seaduslike või volitatud esindajate muutumisest, ümberkujundamisest, pankrotimenetluse alustamisest või likvideerija määramisest, tegevuse lõpetamisest ka siis, kui eelnimetatud muudatused on registreeritud äriregistris või avalikustatud massiteabevahendite kaudu;
- 21.1.14 viivitamata kirjalikult informeerima projekti teostamise käigus ilmnenu projekti negatiivse tulemuse suurest tõenäosusest või vältimatusest ning projekti edasise jätkamise kaheldavast otstarbekusest;
- 21.1.15 viivitamata kirjalikult informeerima projekti teostamise ajal projekti teostamise baasiks oleva ettevõtte või ettevõtte osa ja nendega seonduvate asjade või õiguste üleandmise otsuse vastuvõtmisest;
- 21.1.16 tagama kulude vastavuse kohalduvatele õigusaktide nõuetele;
- 21.1.17 toetuse saaja ja/või partneri raamatupidamise sise-eeskirjad ja auditeerimise kord peavad võimaldama projekti kohta deklareeritud kulude ja tulude otsest võrdlust vastavate raamatupidamisaruannete ja tõendavate dokumentidega;

- 21.1.18 täitma Programmi asutavatest juriidilistest dokumentidest tulenevat teavitamise ja avalikustamiskohustusi, mis on täpsemalt sätestatud projektilepingus (sealhulgas lisama toetuse saaja ja partneri kodulehele info projekti elluviimise ja toetuse saamise kohta Norway Grants finantsmehhanismist);
- 21.1.19 täitma kõiki asjakohaseid kohalikke, siseriiklikke ja Euroopa Liidu õigusakte (sealhulgas, kuid mitte ainult, keskkonna, riigihangete ja riigiabi alaseid õigusakte);
- 21.1.20 kui toetuse saaja ja/või partneri toetuse määr on 50% või rohkem, peavad toetuse saaja ja/või partner projekti raames kaupu või teenuseid ostes järgima oma asukohamaa riigi riigihangete regulatsioonis ja EL direktiivides hankijale sätestatud kohustusi, sh viima vajadusel läbi nõuetekohase hanke. Alla riigihanke piirmäära teostatud tehingute puhul tuleb esitada vähemalt kolm võrreldavat hinnapakumist üksteisest sõltumatult pakkujalt ja pakkumise lähteülesande kirjelduse, kui tehingu summa ilma käibemaksuta on 5000 eurot või rohkem või vastavalt toetuse saaja kehtestatud hankekorrale. Juhul kui kolme sõltumatut hinnapakumist ei ole võimalik esitada või kui odavaimat pakkumist ei valita, tuleb maksetaotlusele lisada sellekohane põhjendus;
- 21.1.21 toetuse saaja peab tagama partnerluslepingust ning muudest asjakohastest allikatest tulenevate kohustuste täitmise projekti partnerite poolt.

22 Toetuse saaja õigused

22.1 Toetuse saajal on õigus:

- 22.1.1 muuta taotluse rahuldamise või osalise rahuldamise otsusega kinnitatud projekti eelarvet (tingimusel, et toetuse summa ei suurene) ilma taotluse rahuldamise otsuse muutmise avaldust EASile esitamata juhul, kui projekti eelarve muutub eelarverea mahust vähem kui 20% ulatuses ja projektiga ettenähtud eesmärgid ja tegevused muudatuste tõttu ei muutu.
- 22.1.2 saada EASilt informatsiooni ja nõuandeid, mis on seotud Programmi korras nimetatud kohustuste täitmisega.

23 EASi õigused

23.1 EASil on õigus:

- 23.1.1 teostada kuludokumentide auditit ja järelevalvetoiminguid;
- 23.1.2 kontrollida toetuse ning oma- ja kaasfinantseeringute kasutamist;
- 23.1.3 kontrollida toetuse saaja ja/või partneri(te) tegevust projektilepingust tulenevate kohustuste täitmisel;
- 23.1.4 nõuda taotluses sisaldunud projekti kestuse, tegevuste, eesmärkide ja kulude kohta täiendavate andmete ja dokumentide esitamist, mis tõendavad projekti nõuetekohast teostamist ja toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;
- 23.1.5 vähendada toetuse suurust, kui esitatud aruandest selgub, et toetuse saaja ja/või partner on osaliselt või täielikult jätnud tegemata projektiplaanis planeeritud tegevusi;
- 23.1.6 vähendada väljamakstava toetuse suurust proportsionaalselt toetuse saaja ja/või partneri oma- ja kaasfinantseeringu vähenemisega alla projektilepingus sätestatud määra;
- 23.1.7 projektileping üles öelda Programmi korra punkti 25 alusel;

- 23.1.8 nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist Programmi korra punkti 25 alusel;
- 23.1.9 teostada muid õigusaktidega kehtestatud toiminguid.

24 EASi kohustused

- 24.1 EAS on kohustatud:
 - 24.1.1 tegema Programmi korra, taotlus- ja aruandevormid ning asjakohased juhendmaterjalid kättesaadavaks oma kodulehel;
 - 24.1.2 teavitama toetuse saajaid viivitamatult toetuse kasutamist reguleerivates dokumentides tehtud muudatustest;
 - 24.1.3 viivitamata teavitama toetuse saajat punktis 20.1 nimetatud aruande ja punktis 19.3 nimetatud väljamakse taotluse heakskiitmisest või tagasilükkamisest;
 - 24.1.4 tegema pärast projektilepingu sõlmimist oma kodulehel kättesaadavaks järgmise informatsiooni: toetuse saaja ja partneri(te) nimi, toetust saava projekti nimi, projekti lühikirjeldus, projekti kestus, toetuse summa, projekti kogumaht;
 - 24.1.5 hoidma konfidentsiaalsena informatsiooni, mis on teatavaks saanud toetuse taotluse menetlemise käigus. Konfidentsiaalseks ei peeta Programmi korra punktis 24.1.4 nimetatud informatsiooni, samuti võib seaduses sätestatud juhtudel konfidentsiaalsuse kohustusest kõrvale kalduda.
- 24.1.6 Toimetama otsused taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta ning projekti muutmise kohta toetuse saajale elektroonilisel teel.

25 Projektilepingu ülesütlemine ja toetuse tagasinõudmine

- 25.1 EAS võib projektilepingu üles öelda ja/või toetuse osaliselt või täielikult toetuse saajalt tagasi nõuda, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:
 - 25.1.1 ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud;
 - 25.1.2 toetuse saaja ja/või partner rikuvad projektilepingust tulenevat kohustust, mh kasutavad toetust mitteabikõlblike kulude hüvitamiseks, ei kasuta toetust ettenähtud tingimustel või ei järgi projekti elluviimise tähtaegu;
 - 25.1.3 toetuse saaja ja/või partner rikuvad neile seadusest tulenevat kohustust;
 - 25.1.4 toetuse saaja avaldust projektilepingu muutmise kohta ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata;
 - 25.1.5 Norra välisministeerium nõuab Programmi asutavate juriidiliste dokumentide alusel toetuse tagasi;
 - 25.1.6 partnerlusleping öeldakse üles, mistõttu ei ole võimalik projekti esitatud mahus ellu viia;
 - 25.1.7 toetuse saaja esitab avalduse toetusest loobumise kohta.
- 25.2 Toetusest loobumise avalduse saamisel on EASil 20 tööpäeva jooksul õigus otsustada taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine ja projektilepingu lõpetamine.
- 25.3 Kui Programmi korra punktis 25.1 loetletud asjaolu projektilepingu ülesütlemiseks on ajutise loomuga ning parandatav, on EASil õigus anda toetuse saajale mõistlik tähtaeg projektilepingu ülesütlemise aluseks olev asjaolu kõrvaldada, kui see ei lähe vastuollu Programmi korra, seda asutavate juriidiliste dokumentide ning projekti eesmärgiga.

EASil on õigus toetuse saajale Programmi korra punktis 25.1 loetletud asjaolu kõrvaldamiseks antud tähtajal peatada toetuse maksmine ning pärast asjaolu kõrvaldamist on EASil õigus toetuse summat vähendada või alusetult makstud toetus tagasi nõuda. Juhul, kui toetuse saaja punktis 25.1 loetletud asjaolu EASi poolt antud tähtajal ei kõrvalda, on EASil koheselt õigus projektileping üles öelda.

- 25.4 Juhul kui toetuse saaja poolt kohustuste rikkumise tulemusena tekkinud kahju suurust ei ole võimalik hinnata või selle hindamine on ebamõistlikult aja- või ressursimahukas, on EASil õigus rakendada toetuse tagasinõudmisel Vabariigi Valitsuse 01.09.2014 määruses nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ sätestatud määrasid.
- 25.5 Tagasinõutava toetuse summa jäägilt võib EAS nõuda intressi õigusaktides kehtestatud määras.
- 25.6 Tagasinõutav toetus tuleb EASile tagasi maksta 90 päeva jooksul pärast toetuse tagasinõudmise otsuse teatavaks tegemist.